

Rauma,
Kauppakadun arkeologinen valvonta
6.5.–28.6.2013.

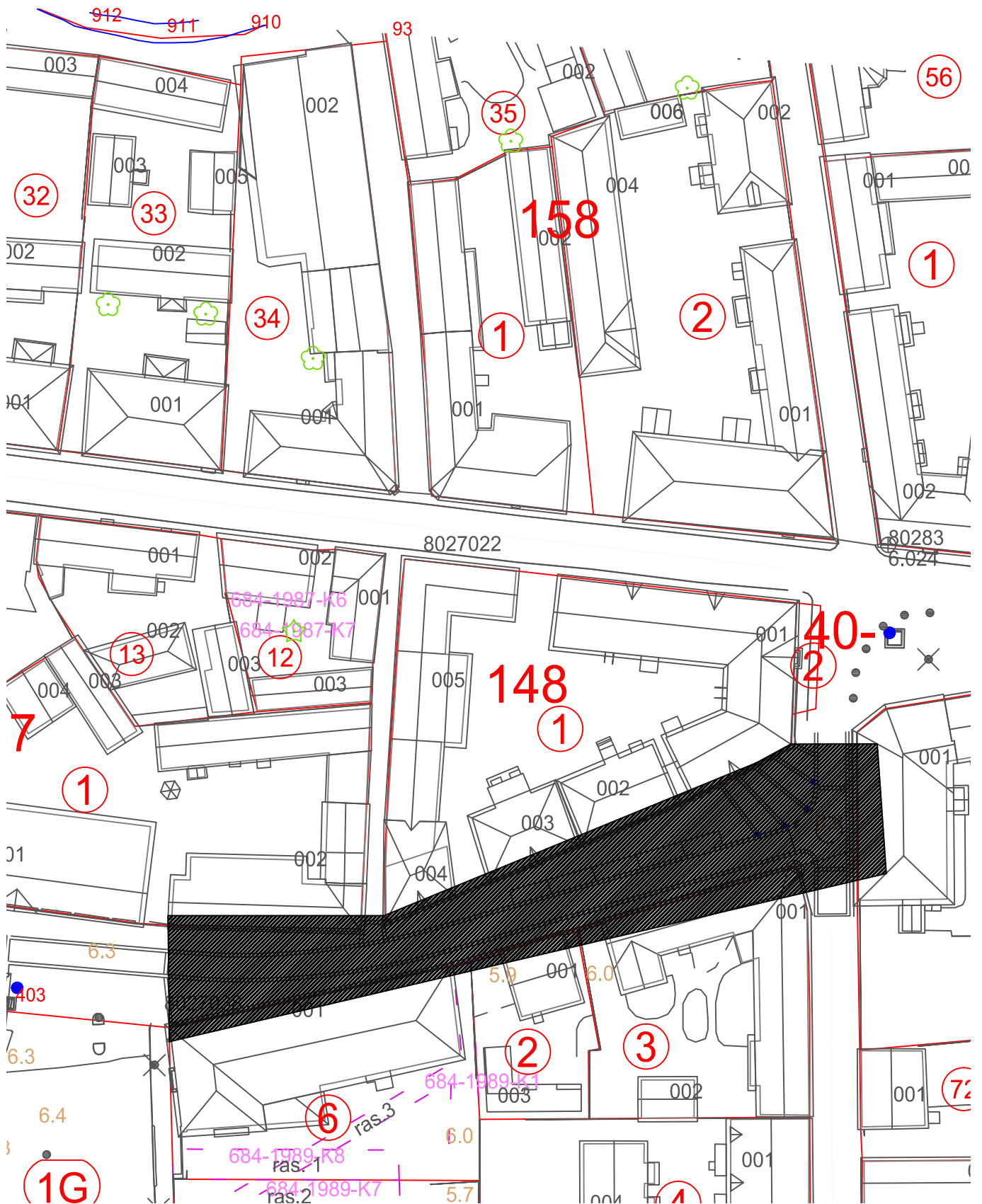
FT Kari Uotila
Muuritutkimus ky

Tiivistelmä

Vanhan Rauman alueella Kauppakadulla tehtiin touko-kesäkuussa 2013 putkitöitä, joita valvottiin arkeologisesti. Katualue oli suurelta osin jo aikaisemmin kaivettu likaiseen pohjasaveen saakka ja vain yhdessä kohteessa saatiin esiin puurakenteiden osia. Säilynyt löytöaineisto oli 1500-1700-luvulta ja joukossa oli keramiikan, metallin ja lasin lisäksi kolme kiekkokiveä.

Sisällys

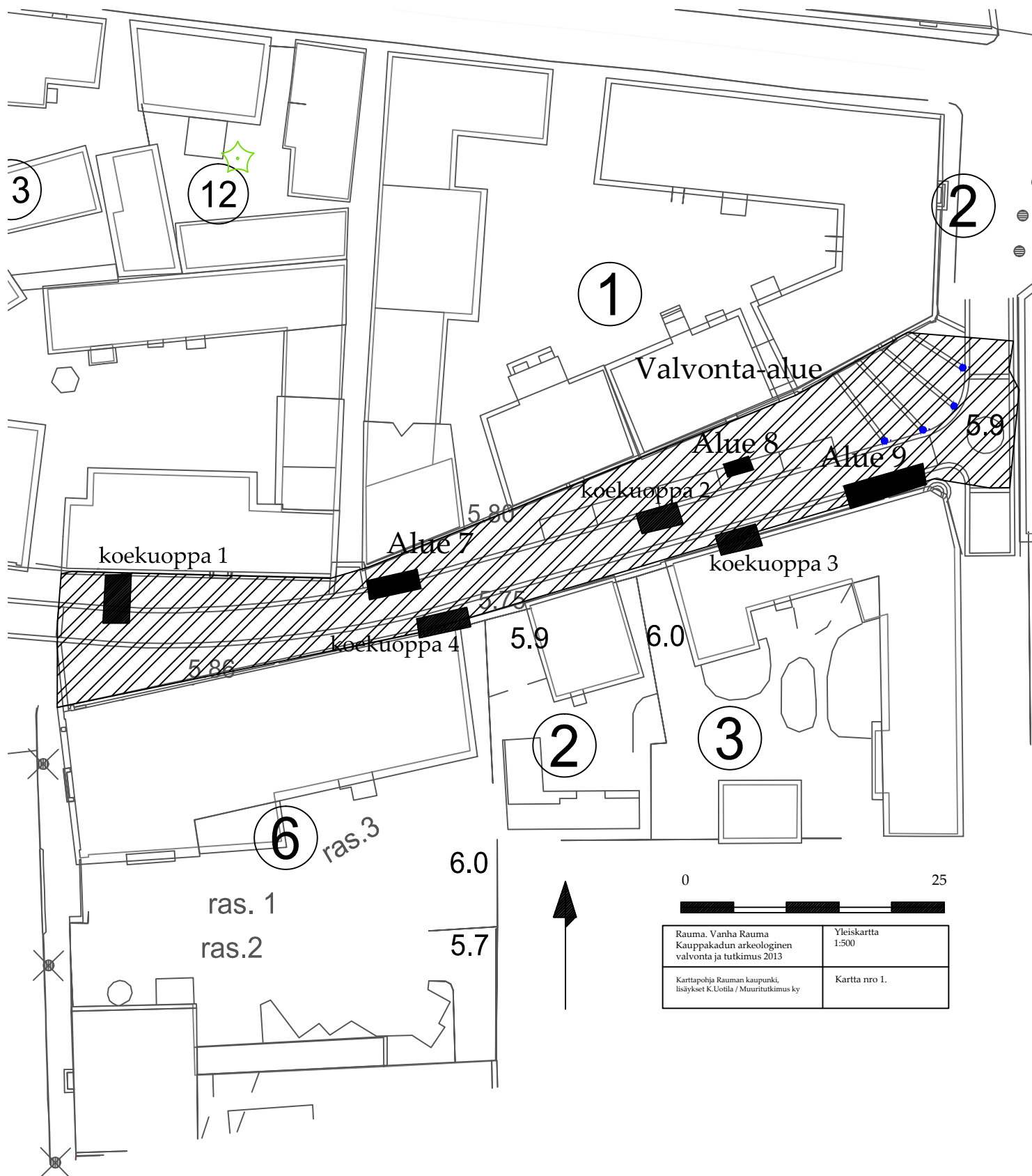
Tiivistelmä	2
Sisällys	3
Yleiskartta	4
Arkisto- ja rekisteritiedot	5
Tutkimusalueet kartta	6
Vanha Rauma, Kauppakatu 2013	7
1. Alue 7	7
1.1. Kerrokset	7
Alue 7 tutkimuskartta	8
1.2. Löydöt	9
2. Tutkimusalue 8	9
3. Tutkimusalue 9	9
Yhteenveto	9
Digikuvat 1-4	10
Liite 1 . Löytöluettelo KM 39472:1-35	14

Kartta 1, Yleiskartta. Kauppakatu ja sen lähiympäristö.
Karttapohja Rauman kaupunki, merkinnät K. Uotila / Muuritutkimus ky

Arkisto- ja rekisteritiedot

Kohteen nimi:	Vanha Rauma, Kauppakatu, Muinaisjäännösrekisterissä 684500001
Kunta:	Rauma
Kohteen laji:	keski- ja uuden ajan kaupunkiasutus
Ajoitus:	keskiaika-1800-luku
Koordinaatisto	P: 6789382 I: 204769
Tutkimuksen laatu	Kaupunkiarkeologinen valvonta
Tutkimuksen laajuus	Kaivaus n. 12 neliötä, valvonta n. 1000 neliötä
Tutkimuslaitos:	Muuritutkimus ky
Tutkimuksen tekijä:	FT Kari Uotila
Kenttätöaika:	6.5.–28.6.2013
Rahoittaja:	Rauman kaupunki
Alkuperäinen raportti:	Museoviraston arkisto, kopio Rauman museo ja Satakunnan museo
Löydöt	KM 39472:1-35
Digikuvat	RKM 27902
Laajuus:	16 s.

Kartta 2, Yleiskartta. Kauppakatu 2013 ja sen tutkimuskohteet.

29.4.2014
 FT Kari Uotila
 Muuritutkimus ky
 suovillankatu 3 20780 Kaarina

Vanha Rauma, Kauppakatu 2013.

Touko-kesäkuussa 2013 Raumalla Kauppakadulla putkitöitä joiden arkeologisesta valvonnasta vastasivat yhdessä Muuritutkimus (FT Kari Uotila ja FM Ulla Moilanen) ja Rauman museo (tutkija Tuula Aho). Kaivausvaiheessa mukana olivat myös opiskelijat Arttu Liimatainen ja Susanna Uotila.

Alue oli luokiteltu kaupunki-inventoinnissa ainakin osittain tuhoutuneeksi ja arvio piti paikkaansa arkeologisten havaintojen kanssa. Valvottava alue oli laaja ja siksi kohteessa varauduttiin ennakkoon koekuopin tulevaan kadun pinnan avaamiseen. Tässä raportissa on esitetty valvonta- ja tutkimushavainnot Kalatorilta itään olevalla katuosuudella. Kalatorilta länteen oleva osa valvontaa tehtiin Rauman museon puolesta keväällä 2013.

Katualueelle avattiin soveltuviin kohteisiin 1 x 1 -1 x 2 m kokoisia koekuoppia (kartassa 2 numeroitu kuopat 1-4), joista voitiin todeta, että vain kadun ja jalkakäytävän reunakiven alla oli säilyneenä pieniä kaistaleita tummaa multamaata mutta ei mitään rakenteita. Tämän perusteella voitiin varautua putkitöiden aikana vain yhden tutkijan mukana oloon valvontatehtävissä.

Varsinaiset kaivausosuudet (lähinnä alue 7) toteutettiin historiallisen ajan yksikkökaivauksina, maa-aines kaivettiin lapioilla ja lastoilla ja seulottiin pääosin 8 mm:n kuivaseulalla. Dokumentointi tapahtui digikuvaamalla (kuvaluettelo Rauman museo RMK 27902) ja pääosin laserkeilausmittauksin.

1. Alue 7

Kesäkuussa 2013 putkityö oli Kitukrännin kohdalla kun kaivetusta profiilista noin metrin syvyydeltä paljastui yksi kadun suuntainen puu ja sen alla mahdollisia tukipuuja. Puun yläpuolella ollut maakerros oli osittain säilynyt ja kohde tutkittiin arkeologisena tutkimusalueena 7.

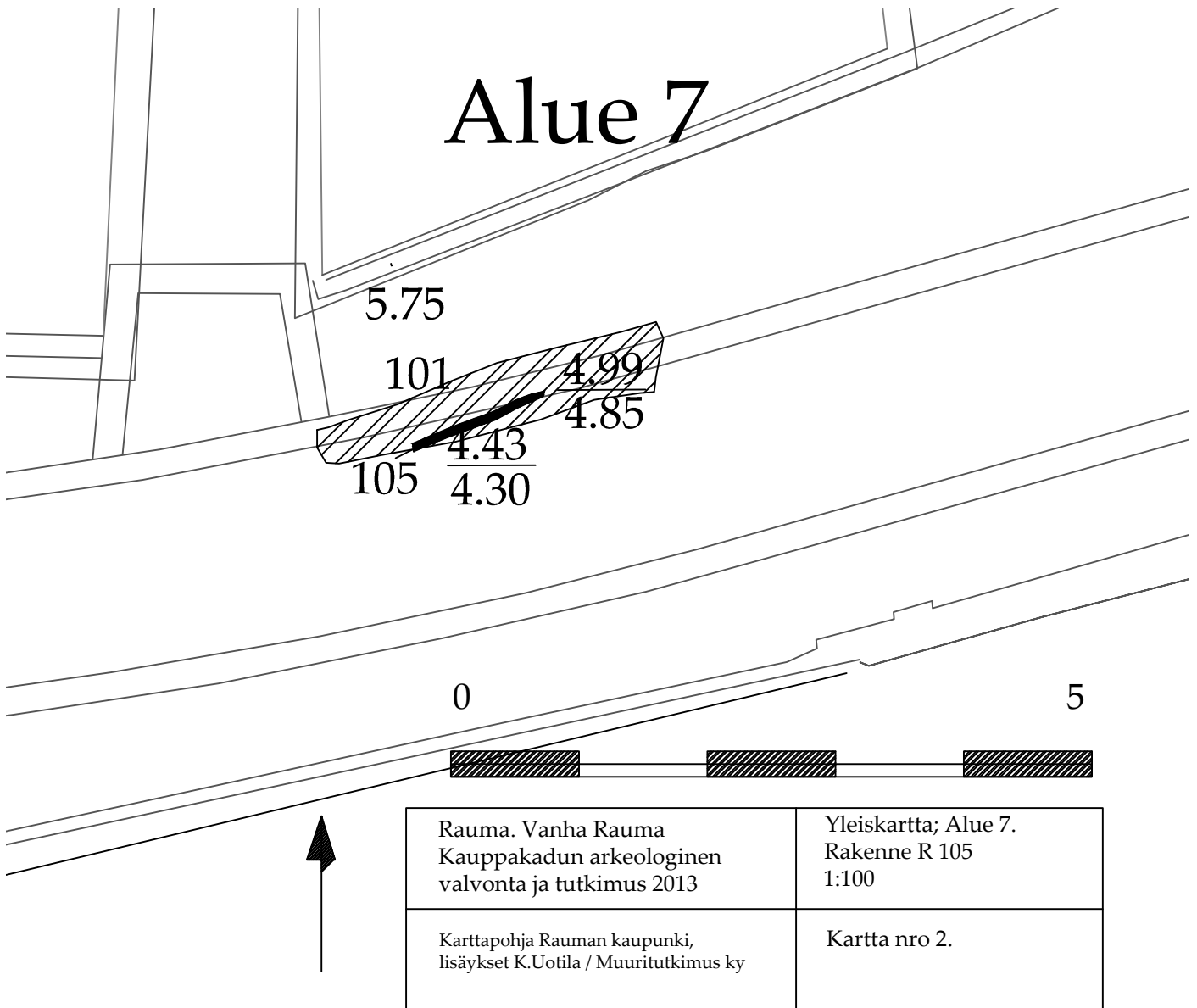
Alue 7 oli putkityön yhteydessä paljastunut kulttuurikerros ja rakennekokonaisuus, jonka pintakerrokset oli moneen sekoittuneet katutöissä. Alueen laajuus on n. 1.x 4-5 m ja säilyneet kerrospaksuudet n. 40-50 cm. Alue kaivettiin putkityömaan toimiessa ympärillä ja tutkimusalue oli erotettu muusta työmaasta. Maakerrokset kaivettiin lapioilla ja osin lastoilla ja seulottiin 5-8 mm kuivaseulalla.

1.1. Kerrokset

Alueella 7 oli pintahiekan alla tumma multamaakerros (101) noin 80-90 cm katupinnan alla korkeudella +495-500. Kerroksen paksuus oli n. 10-15 cm. Sen alla oli savikerros +485-490 jossa oli hiekkaa joukossa (102). Kerroksen paksuus oli 8-10 cm.

Saven alla oli n. 10 cm paksuinen hiekkakerros (103) syvyydellä +450-460. Hiekan ja luontaisen saven (kerros 104) välissä saven päällä oli kadun suuntainen pitkä lauta (R 105) korkeudella 4.43-4.45, joka oli rikkoutunut kaivinkonetyössä. Sen alla oli ainakin yksi poikittainen ja suurelta osin rikkoutunut tukipuu.

Alue 7

Kartta 3. Alue 7. Maakerros 101 ja rakenne 105. Kartta K.Uotila/Muuritutkimus ky.

Esiin tullut puu on saattanut olla osa alueen varhaisinta tielinjausta tai muuta vastaavaa rakennetta mahdollisesti alueen syvimmissä kohdassa. Tähän viittasi sen sijainti aivan pohjasaven pinnassa ja alla olleet perustuspuut tai niiden jäänteet. Rakenteen jatkumisesta esimerkiksi ylöspäin seinänä ei saatu havaintoja. Puun jatkuminen kohti kadun keskiosaa tai esimerkiksi kohti lounasta oli mahdoton havainnoida, koska nämä alueet oli jo kaivettu syvemmälle.

Alueella oli luontainen savi 104 korkeudelta 4.40-4.50 alaspäin.

1.2. Löydöt

Puurakenteen päältä tutkittiin säilyneet asutustoiminnan kerrokset ja löydöt olivat kohteeseen ja tutkittiin alaan nähden suhteellisen runsaat (KM 39472:1-26). Aineistossa oli punasaviastioiden palasia, passglasin seinäpaloja, muutamia isompia metalliesineitä, liitupiipun varren katkelma ja kaksi kiekkokiveä. Kokonaisuutena esineistö puurakenteen päällä voidaan ajoittaa ehkä osin 1500-luvulle, varmemmin 1600-luvulle.

2. Tutkimusalue 8

Kauppakadulla tuli putkityössä esiin pienialainen tumma multamaakerros kadun itäosasta nykyisen jalkakäytäväalueen kohdalta. Se kaivettiin arkeologisesti lapioilla ja seulottiin työmaan kulun yhteydessä. Katukerrosten alla oli säilyneenä tumma multamaakerros (101), josta saatiin talteen muutama lasiastian pala ja yksi kiekkokivi (KM 39472:27-31).

3. Tutkimusalue 9

Kauppakadun itäpäässä havaittiin kalliopinta korkeudella 4.00-4.80 mpy. Alueen alkuperäinen maasto on ollut Kauppakadun itäpäässä selvästi keskiosaa (esim Kitukrännin alue) ylempänä ja keskellä katua luontainen maan pinta on savikko, joka siis nousee kalliopaljastumaksi lähellä katujen risteysaluetta.

4. Yhteenveto

Kauppakadun alue oli vuoden 2013 valvontatyön perusteella suurelta osin tuhoutunut, mutta pieniltä säilyneiltä alueilta saatiin lisätietoa alueen vanhimmasta topografiasta, asutusvaiheista ja muutamia mielenkiintoisia löytöryhmiä, kuten kiekkokivet. Nämä pyöreät kivet voitiin tutkimuskohteen perusteella ajoittaa lähinnä 1600-1700 -luvulle.

Kaarinassa 29.4.2014

FT Kari Uotila

Kuva 1. Kauppakatu 2013. Alue 7 maakerrokset esillä ja profiilin alaosassa puurakenteen osa esillä. KU. SW.

Kuva 2. Kauppakatu 2013. Alue 7 maakerrokset esillä ja profiilin alaosassa puurakenteen osa esillä. KU. S.

Kuva 3. Kauppakatu 2013. Alue 7 alaosan puurakenne 105. KU. NW.

Kuva 4 (viereinen sivu). Kauppakatu 2013. Alue 9, jossa katupinnan alla laaja kallioalue +400-480 mpy.

Historiallisen ajan asuinpaikkaböytöjä, jotka FT Kari Uotila kaivautti Vanhan Rauman Kauppakadun arkeologisen valvonnan yhteydessä 6.5.–28.6.2013 ja toimitti Kansallismuseon kokoelmiin.
Ks. Kari Uotilan kaivauskertomus Museoviraston arkeologisessa keskusarkistossa.
Diar. 26.6.2013
Luetteloinut Tuula Aho

KUOPPA 7

Kerros	101		
1	<u>Esiineen katkelma</u> Rauta Nelikulmainen levypala. Pituus 32 mm, leveys 22 mm, paksuus 2 mm.	1 kpl - 6,79 g	
Kerros	101		
2	<u>Hevosenkänäula</u> Rauta Toisessa soikea, pystysuora kanta ja toisessa soikea, vaakasuora.	2 kpl - 12,61 g	
Kerros	101		
3	<u>Naula</u> Rauta Kuusi naulaa ja yksi naulan varsi. Yhdessä naulassa iso, nelikulmainen kanta ja lyhyt, nelikulmainen varsi.	7 kpl - 60,15 g	
Kerros	101		
4	<u>Punasaviastian pala</u> Punasavi Kykipaloja eri astioista. Sisäpinnolla ruskea lasite, ulkopinnat lasittamattomia.	2 kpl - 3,48 g	
Kerros	101		
5	<u>Liitupilipun katkelma</u> Valkosavi Varren katkelmia.	3 kpl - 3,51 g	

KM 39472	2013	RAUMA KAUPPAKATU	KM 39472
			2013
			RAUMA KAUPPAKATU
			KM 39472
Kerros	101		
6	<u>Lasiastian pala</u> Lasi Luultavasti passglasin kulmikas kykipala. Vaaleanvihreää, ohutta lasia.	1 kpl - 0,32 g	
Kerros	101		
7	<u>Lasiastian pala</u> Lasi Luultavasti astian kykipala, vaaleanvihreää lähes väritöntä lasia.	1 kpl - 0,06 g	
Kerros	101		
8	<u>Lasipullon pala</u> Lasi Pullon kykipala, paksua, vaaleanvihreää lasia. Iridisoitunut.	1 kpl - 4,48 g	
Kerros	101		
9	<u>Tasolasin pala</u> Lasi Eripaksuista, vaaleanvihreää ikkunalasina. Iridisoituneet.	8 kpl - 3,09 g	
Kerros	101		
10	<u>Kiekkokivi</u> Kivi Lähes pyöreäksi hakattu, litteä kivi. Pituus 110 mm, leveys 100 mm, paksuus 200 mm.	1 kpl - 402,09 g	
Kerros	101		
11	<u>Iskos</u> Pii	4 kpl - 9,26 g	
Kerros	101		
12	<u>Kuona</u>	2 kpl - 100,58 g	
Kerros	102		
13	<u>Esiineen katkelma</u> Metalli	1 kpl - 10,12 g	

2013		2013	
KM 39472	RAUMA KAUPPAKATU	KM 39472	RAUMA KAUPPAKATU
Jonkin esineen varsi ja ruoto. Varressa levy taitettu reunasta kaksinkerroin keskelle päin. Varren toisessa päässä lyhyt kolmionmuotoinen, veitsenterää muistuttava ruoto, jossa on kaksi niittia. Toinen pää on katkennut. Pituus 140 mm, suurin leveys 15 mm, varren leveys 6 mm.			
Kerros	102		
14	<u>Esine</u> Metalli	1 kpl - 3,43 g	
Pyöreä, hieman kulmikas rengas, jossa avoin liitoskohta. Renkaan toisen puolen pinta kaareva ja toinen puoli tasapintainen. Halkaisija 21 mm ja 20 mm, paksuus 3 mm.			
Kerros	102		
15	<u>Esine</u> Rauta Soljen kieli. Pituus 42 mm.	1 kpl - 2,75 g	
Kerros	102		
16	<u>Esineen katkelma</u> Rauta Kaareva levyn kappale. Ylhäältä kapeampi, levenee alaspäin. Korkeus 50 mm, pienin leveys 45 mm, suurin leveys 115 mm.	1 kpl - 40,26 g	
Kerros	102		
17	<u>Hevosenenkänaula</u> Rauta	1 kpl - 4,79 g	
Kerros	102		
18	<u>Naula</u> Rauta	2 kpl - 11,61 g	
Kerros	102		
19	<u>Punasaviastian pala</u> Punasavi Kylkipaloja eri astioista. Sisäpinnolla ruskea lasite, ulkopinnat lasittamattomia.	4 kpl - 8,65 g	
Kerros	102		
20	<u>Liitupiipun katkelma</u> Valkosavi Varren katkelma.	1 kpl - 0,64 g	
Kerros	102		
21	<u>Lasiastian pala</u> Lasi Luultavasti passglasin kulmikas kylkipala. Vaaleanvihreää, ohutta lasia.	1 kpl - 0,45 g	
Kerros	102		
22	<u>Lasipullon pala</u> Lasi Kylkipaloja ehkä samasta pullostä paksua, vihreää lasia. Iridisoitunut.	2 kpl - 9,69 g	
Kerros	102		
23	<u>Tasolasin pala</u> Lasi Vaalean- ja sinisenvihreää ikkunalasia, iridisoituneet.	3 kpl - 3,22 g	
Kerros	102		
24	<u>Kiekkokivi</u> Kivi Lähies pyöreäksi hakattu, litteä kivi. Pituus 65 mm, leveys 60 mm, paksuus 10 mm.	1 kpl - 79,72 g	
Kerros	102		
25	<u>Kuona</u>	2 kpl - 116,22 g	
Kerros	103		
26	<u>Kuona</u>	1 kpl - 77,31 g	
KUOPPA 8			
Kerros	101		
27	<u>Naula</u>	1 kpl - 9,45 g	

KM 39472	2013		RAUMA KAUPPAKATU	KM 39472	2013		RAUMA KAUPPAKATU	KM 39472	KM 39472
Rauta									
Kerros	101							Kerros	101
28	<u>Lasiastian pala</u>			1 kpl - 1,97 g				35	<u>Luu</u>
Lasi Mahdollisesti astian kylkipala, väritöntä, hieman savunväristä lasia.									
Kerros	101								
29	<u>Lasipullon pala</u>			1 kpl - 0,68 g					
Lasi Kylkipala, vihreää lasia.									
Kerros	101								
30	<u>Kiekkokivi</u>			1 kpl - 81,19 g					
Kivi Pyöreäksi hakattu, litteä kivi. Halkaisija 62 mm, paksuus 10 mm.									
Kerros	101								
31	<u>Kuona</u>			1 kpl - 8,32 g					
KUOPPA 7									
Kerros	101								
32	<u>Luu</u>			840 g					
Kerros	102								
33	<u>Luu</u>			1100 g					
Kerros	103								
34	<u>Luu</u>			105 g					155 g